

Nytt fra Miljødirektoratet

Skadedyrdagene 2024

fagdirektør Erlend Spikkerud
kjemikalieseksjonen

Disposisjon

- Godkjenning av biocider
- Status for insektmidler m.m.
- Status for gnagermidler
- Ny vurdering av antikoagulantene

Biocider – bekjempe uønskede organismer

- Desinfeksjonsmidler
- Konserveringsmidler
- Skadedyrmidler
  - gnagermidler
  - insekt-, middmidler m.m.
  - repellenter
  - lokkestoffer
- Andre biocider

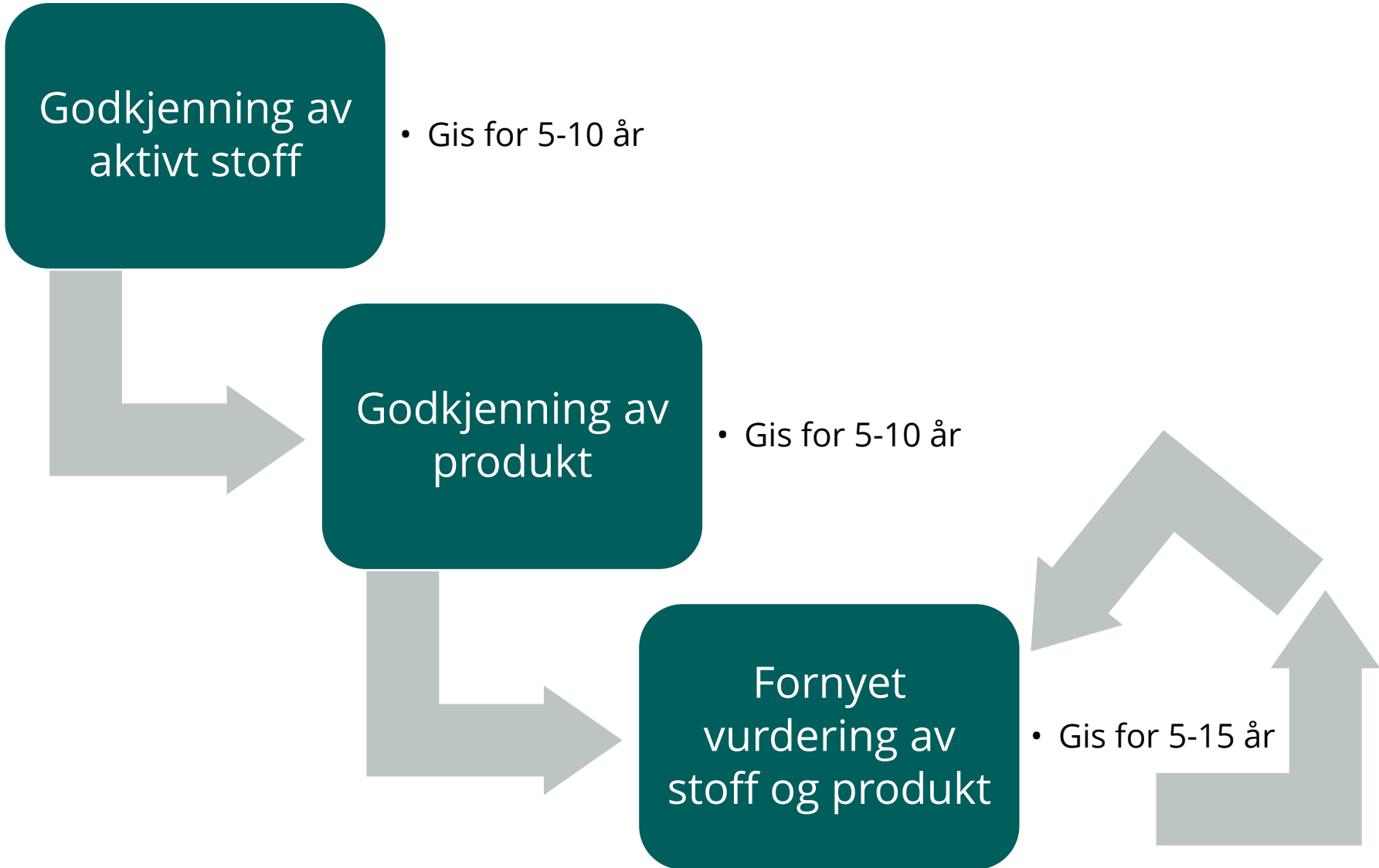
Foto: Oslo byarkiv

Godkjenning av biocider

- Aktive stoffer godkjennes på EU-nivå
- Produkter godkjennes nasjonalt (gjensidig godkjenning)
- Arbeidsdeling mellom landene

Status for insektmidler m.m.

Status - insektmidler m.m.

- Lite nytt
- 42 godkjente aktivstoffer, 9 under behandling
- Begrenset variasjon
- Norge: 77 produkter er godkjent

Foto: pixabay.com

Status for gnagermidler

Status - gnagermidler

- Lite nytt
- 12 godkjente stoffer
- Revurderes nå
  - Antikoagulantene
  - Alfakloralose (bare mot mus)
  - Kolekalsiferol (D-vitamin)
- Liten/ingen bruk i Norge
  - Aluminiumfosfid (gassing)
  - Hydrogencyanid (gassing)
  - Maiskjernemel

Foto: pixabay.com

Antikoagulantene

Foto: pixabay.com

Eksklusjonskandidater

- Betenkelige helse- og miljøegenskaper
  - Reproduksjonsskadelige
  - Persistente, bioakkumulerende og giftige (PBT)
- Mye funn i miljøet
  - Rovfugl, rovdyr

Alternativer til antikoagulantene

Foto: pixabay.com

Alfakloralose

- Mange syke og døde katter (og hunder)
  - Analyser viste alfakloralose
- Privatbruk forbudt i 2020 (Norge m.fl.)
  - Problemet ser ut til å være løst

Kolekalsiferol (D-vitamin)

- Eksklusjonskandidat
  - Hormonforstyrrende effekt
- Privatbruk ikke tillatt

Gnagermidler for private

- Alfakloralose - forbudt
- Kolekalsiferol - forbudt
- Antikoagulantene – vi vil fjerne privatbruk i Norge
  - Hvor mye vil funn i miljøet reduseres?

Foto: Erlend Spikkerud

Ny vurdering av antikoagulantene

Godkjenning

- Første gang godkjent i 2007-2010
- Fornyet godkjenning i 2017
  - Eksklusjonskandidater (betenkelige helse- og miljøegenskaper)
  - Likevel godkjent pga. samfunnsbehov
- Ny vurdering pågår
  - Norge er rapportørland for difetialon
  - Godkjenning forlenget ut 2026

ECHA-konklusjoner 2022-2023

- Ikke-kjemiske alternativer
  - Feller er et fullgodt alternativ for mus innendørs (lavere risiko for helse/miljø)
  - Kontroversielt - innspill fra bl.a. fra CEPA
  - Begrensede data. Ikke tatt høyde for ulike angrep/infestasjoner
- Kjemiske alternativer
  - Alfakloralose (kun mus) og kolekalsiferol er passende alternativer
  - Kunne ikke konkludere at de har signifikant lavere risiko
- Antikoagulantene - intern sammenligning
  - Ikke vesentlig forskjell i fare eller risiko
  - Miljø: 1. generasjon er bedre enn 2. generasjon

Fornyhet godkjenning

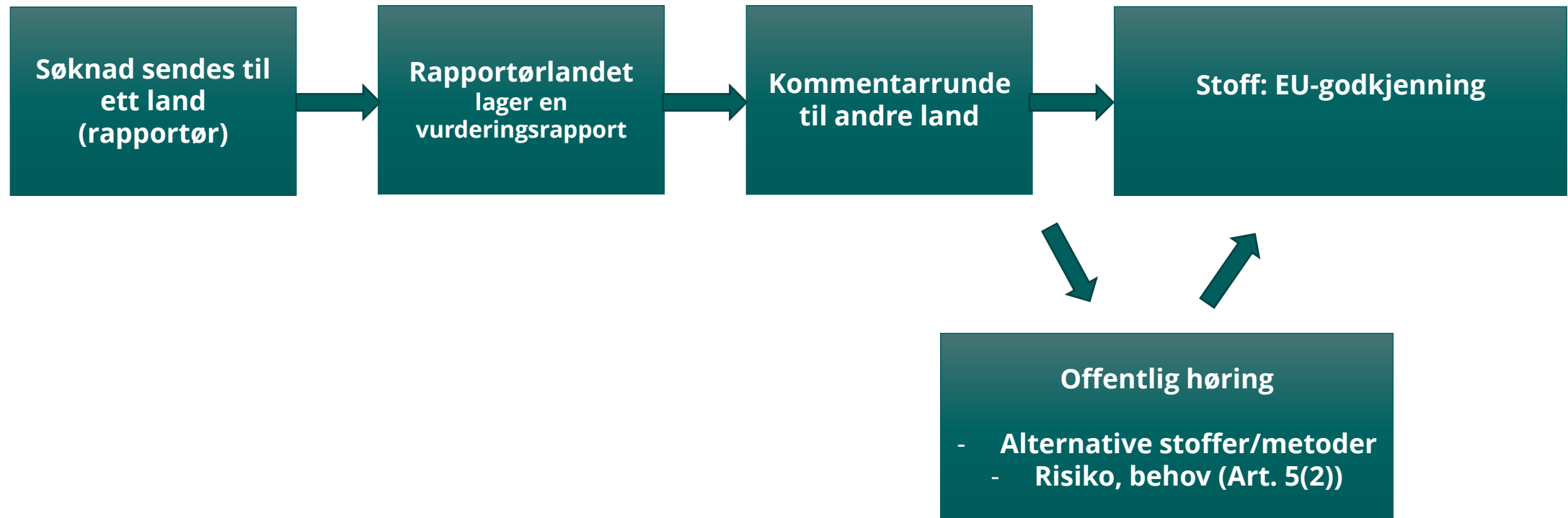
- Eksklusjonskandidater
  - Enighet om at de skal godkjennes pga. samfunnsnytte
  - Skal likevel gjennomføre alle formelle prosesser
  - Kan bruken begrenses?
- Rapportørlandene
  - Arbeidsgruppe (ECHA) for å sikre lik, enkel behandling
  - Vurderingsrapporter sendt til kommentering sommeren 2024
  - Norge har mottatt 158 kommentarer for difetialon

Foto: pixabay.com

Ekksklusjonskandidater

Høring – substitusjon og artikkel 5(2)

- ECHA: Åpen høring sommeren 2024
- Oppfyller stoffene unntaksmuligheter i artikkel 5(2)?
  - a) Ubetydelig risiko/neglisjerbar eksponering (f.eks. lukkede systemer)
  - b) Forhindre eller bekjempe en alvorlig trussel (f.eks. pandemi)
  - c) Avslag medfører uforholdsmessig negative konsekvenser for samfunnet
- Finnes gode alternativer for hver av 11 bruksområder?
  - 1) Mot mus innendørs av private (ferdigfylte åtestasjoner)
  - 2) Osv.

Høring - resultater

- Innspill oppsummeres av rapportørlandet
  - Danner grunnlag for behandling i biocidproduktkomiteen
- Difetialon:
  - 21 høringssvar, bl.a. fra CEPA og Biocides for Europe/CEFIC
  - Generelle svar - lite spesifikt for de 11 bruksområdene
  - De aller fleste mente at antikoagulantene må være tilgjengelige
  - Nytt feltforsøk med slagfeller viste <60 % effektivitet i bekjempelse av mus innendørs

Veien videre

Des 24

- Diskusjon i arbeidsgrupper (helse, miljø, fyskjem., effektivitet)

Feb 25

- Vurderingene sys sammen og BPC lager forslag til vedtak

Høst 25

- Stående komite diskuterer og fatter vedtak

2025-

- Vurdering av produktene
- Nasjonal gjensidig godkjenning (kan være strengere – nasjonal policy)

Miljø-
direktoratet